

जनसेवा सामाजिक शैक्षणिक प्रतिष्ठान अहमदनगर
संचलित
डॉ. सी. व्ही. रामन बालवैज्ञानिक परीक्षा - 2018

इयत्ता - 6 वी

दिनांक - 25/3/2018

परीक्षा क्र. -

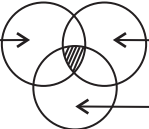
गुण - 100

वेळ - 1 तास

विद्यार्थ्यांना सूचना :-

- उत्तरे वेगळ्या उत्तरपत्रिकेवर लिहावयाची आहेत.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 प्रश्न अनिवार्य आहेत. प्रत्येक अचूक उत्तरास **दोन गुण** आहे.
- प्रत्येक प्रश्नाला चार पर्यायी उत्तरे सुचविली आहेत. त्यापैकी योग्य तो उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेत छायांकित करावा.
- त्यासाठी काळ्या किंवा निळ्या शाईचा बॉलपेन वापरावा.
- एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही, तसे केल्यास तपासले जाणार नाही.
एकाच प्रश्नाचे एकापेक्षा जास्त गोल छायांकित केल्यास तो प्रश्न तपासला जाणार नाही.
- उत्तर लिहिण्याची योग्य पध्दती उदा.
प्रश्न 1. ----- शरीरातील सर्वात मोठी ग्रंथी आहे.
1. स्वादुपिंड 2. थायरॉक्सिन 3. यकृत 4. लालोत्पादक ग्रंथी
उत्तर : 1. ○ 2. ○ 3. ● 4. ○
- घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घ्यावी. वेळेचे नियोजन करावे.
- निगेटिव्ह गुण पध्दती लागू नाही.**

इ. - 6 वी

- प्र. 1 वातावरण [Atmosphere] → शिलावरण [Lithosphere]
जलावरण [Hydrosphere]
- वरील आकृतीतील रेखांकित भाग ओळखा.
Identify the shaded region in the diagram.
1. जीवसंहती [Biom] 2. परिसंस्था [Ecosystem] 3. पर्यावरण [Environment] 4. जीवावरण [Biosphere]
- प्र. 2 पर्यावरणाचे जैविक घटक ओळखा ?
Identify Biotic component of environment.
1. पाणी [Water] 2. अमीबा [Amoeba] 3. ज्वालामुखी [Volcano] 4. भूकंप [Earthquake]
- प्र. 3 खालील विधाने कोणता वायू दर्शवितात ?
Which gas is represented by following statements.
- i) मी पाण्याचा घटक आहे. [I am a part of water.]
ii) आपले शरीर ऊर्जा निर्मितीसाठी माझा वापर करते. [our body consumes me to produce energy]
1. CO₂ 2. H₂ 3. O₂ 4. N₂
- प्र. 4 खालीलपैकी कोणते लक्षण सजीवाचे नाही ?
Which of the following is not a characteristic of living things.
1. वाढ [Growth] 2. चेतनाक्षमता [Responsiveness to stimuli]
3. पेशीमय रचना [Cellular structure] 4. वरील पैकी एकही नाही [None of these]

- प्र. 5 खालीलपैकी कोणता प्राणी पृष्ठवंशीय तसेच जरायुज आहे ?
Which of the following animal is vertebrate as well as viviparous
1. झुरळ [Cockroach] 2. अमीबा [Ameoba] 3. कांगारू [Kangaroo] 4. चिमणी [Sparrow]
- प्र. 6 खालीलपैकी कोणत्या वनस्पतीची मूळरचना इतरांप्रमाणे नाही ?
Which plant does not have same type of root system as of the remaining?
1. गहू [Wheat] 2. बाजरी [Bajra] 3. गाजर [Carrot] 4. नारळ [Coconut]
- प्र. 7 बर्फाचा द्रवणांक व पाण्याचा ----- हे समान असतात.
Melting point of an ice and ----- of water are same.
1. उत्कलनांक [Boiling point] 2. गोठणबिंदू [Freezing point]
3. संघनन बिंदू [Condensation point] 4. वरीलपैकी सर्व [All of the above]
- प्र. 8 खाली दिलेल्या तीन विधानांवरून योग्य पदार्थ ओळखा.
Identify the substance from the description of following three statements.
i) याचे संप्लवन होते [It get sublimated]
ii) याचा उपयोग गलगंड या रोगाच्या उपचारासाठी होतो. [Used for treatment of goitre]
iii) सामान्य स्थितीमध्ये हा स्थायू रूपात असतो. [It is solid at normal conditions]
1. आयोडिन [Iodine] 2. लोह [Iron] 3. दूध [Milk] 4. मॅग्नेशियम [Magnesium]
- प्र. 9 खालीलपैकी कोणत्या गुणधर्मांमुळे धातूंच्या तारा व्हायोलिन मध्ये वापरतात ?
Metal strings used in violin due to following properties of it.
1. नादमयता आणि तन्यता [Sonority and Ductility]
2. नादमयता आणि वर्धनीयता [Sonority and Malleability]
3. तन्यता आणि वर्धनीयता [Ductility and Malleability]
4. वर्धनीयता आणि उष्णता वाहकता [Malleability and Thermal conductivity]
- प्र. 10 ----- हा नैसर्गिक तंतू आहे.
----- is a natural fibre
1. नायलॉन [Nylon] 2. कृत्रिम रेशीम [Synthetic silk] 3. रेशीम [Silk] 4. ऍक्रिलिक [Acrelic]
- प्र. 11 नैसर्गिक कारणांमुळे तसेच खणन आणि मोठ्या धरणांची बांधकामे यामुळे ---- ही नैसर्गिक आपत्ती येते.
----- happens due to natural causes as well as mining and construction of big dams.
1. पूर [Floods] 2. भूकंप [Earthquake] 3. ज्वालामुखी [Volcanoe] 4. वादळे [Cyclones]
- प्र. 12 श्यामच्या आहारामध्ये बाजरी आणि गहू यांचे पुरेसे प्रमाण आहे तर श्यामला पुरेशा प्रमाणात ----- हा घटक मिळेल ?
Shyam has Bajra and Wheat sufficient in his diet he will have sufficient supply of -----
1. कार्बोहायड्रेट्स [Carbohydrates] 2. प्रथिने [Proteins] 3. खनिजे [Minerals] 4. जीवनसत्त्वे [Vitamins]
- प्र. 13 चुकीची जोडी ओळखा.
Identify the incorrect pair.
1. 'अ' जीवनसत्त्व-रातआंधळेपणा [Vitamin A - Night blindness]
2. 'ब१२' जीवनसत्त्व-बेरिबेरी [Vitamin B₁₂ - Beriberi]
3. 'क' जीवनसत्त्व-स्कर्व्ही [Vitamin C - Scurvy]
4. 'ड' जीवनसत्त्व-मुडदूस [Vitamin D - Rickets]
- प्र. 14 मानवी पाठीचा मणका ----- आकाराचा असतो.
Human vertebral column have ----- shape.
1. सरळ [Straight] 2. एकरेषीय [Linear] 3. गोलाकार [Circular] 4. "S" आकार ["S" shape]

प्र. 15 खालीलपैकी कोणते विधान मेलॅनिनचे वर्णन दर्शविते ?

Which of the following statement describe melanin.

i) ते आपल्या त्वचेचे अतिनील किरणांपासून संरक्षण करतात [Protect our skin from Ultraviolet rays]

ii) ते त्वचापेशीमध्ये असते [Present in skin cells] iii) ते आपल्या केसांचा रंग ठरवितात [Determines colour of our hair.]

1. फक्त (i) आणि (ii) [i and ii only]
2. फक्त (ii) आणि (iii) [ii and iii only]
3. फक्त (ii) [only ii]
4. (i), (ii) आणि (iii) [i, ii and iii]

प्र. 16 खालीलपैकी कोणती उदाहरणे आंदोलित गतीचे आहेत ?

Identify oscillatory motion among following.

i) साधा दोलक [Pendulum] ii) पक्षाचे पंख [Wings of bird] iii) राहाट पाळणा [Merry go round]

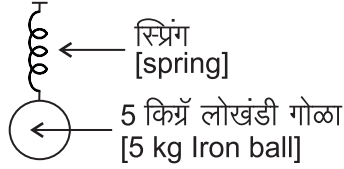
1. फक्त (i) आणि (ii) [i and ii only]
2. फक्त (ii) आणि (iii) [ii and iii only]
3. फक्त (i) आणि (iii) [i and iii only]
4. (i), (ii) आणि (iii) [i, ii and iii]

प्र. 17 राम हा 12 कि.मी. अंतर 120 मिनिटांत पार करतो आणि श्याम हा 6 कि.मी. अंतर 1 तासात पार करतो तर रामचा वेग हा ---

Ram travels distance of 12 km in 120 minutes and Shyam travels 6 km distance in 1 hr. then speed of Ram is -

1. श्यामपेक्षा जास्त [Greater than Shyam]
2. श्यामपेक्षा कमी [Lesser than Shyam]
3. श्याम एवढाच [Equal to Shyam]
4. सांगता येणार नाही [Can not be said]

प्र. 18

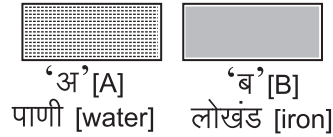

शेजारील आकृतीचे निरीक्षण करून योग्य पर्याय निवडा.

Observe the diagram alongside to find the correct option.

1. वस्तूवर कार्यरत असलेले गुरुत्वबल [Gravitational force acting on the object]
2. वस्तूचे वजन [Weight of the object]
3. चुंबकीय बल [Magnetic Force]
4. 1 व 2 दोन्हीही [1 and 2 both]

प्र. 19

शेजारील आकृतीमध्ये 'अ' भांड्यात पाणी आहे व 'ब' भांड्यात लोखंड आहे.

दोन्ही भांड्याचे वजन जर सारखेच असेल तर 'अ' हे भांडे ढकलण्यास -----

In the above figure container A contains water and B contains Iron. Both, containers have equal weights. Then to push container A -----

1. 'ब' भांड्यास ढकलण्यापेक्षा जास्त बल लागेल. [requires greater force than to push B]
2. 'ब' भांड्यास ढकलण्यापेक्षा कमी बल लागेल. [requires lesser force than to push B]
3. 'ब' भांड्यास ढकलण्याएवढेच बल लागेल. [requires equal force as to push B]
4. सांगता येणार नाही. [can not be said]

प्र. 20 धरणावरील जलविद्युत केंद्रामध्ये कोणकोणत्या ऊर्जेचे रूपांतरण होते ?

Water turbine system on dam involves transformation of energy from

1. स्थितीज ऊर्जेचे गतीज ऊर्जेत [Potential to kinetic]
2. गतीज ऊर्जेचे स्थितीज ऊर्जेत [Kinetic to potential]
3. गतीज ऊर्जेचे विद्युत ऊर्जेत [Kinetic to electrical]
4. 1 आणि 3 दोन्हीही [1 and 3 Both]

प्र. 21 सौरऊर्जा ही -----

Solar energy is -----

1. अपारंपारिक [Nonconventional]
2. हरीत [Green]
3. अक्षय [Renewable]
4. वरील सर्व [All of the above]

प्र. 22 सीसाँ साठी खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

Which of the following statement is true for seesaw?

1. पहिल्या प्रकारची तरफ आहे [It is lever of the first order]
2. दुसऱ्या प्रकारची तरफ आहे [It is lever of the second order]
3. तिसऱ्या प्रकारची तरफ आहे [It is lever of the third order]
4. कोणत्याही प्रकारची तरफ नाही [It is not a type of lever]

- प्र. 23 ध्वनीचे वहन ----- माध्यमातून होत नाही.
Sound does not propagate through -----
1. स्थायू [Solid] 2. द्रव [Liquid] 3. वायू [Gas] 4. निर्वात पोकळी [Vacuum]
- प्र. 24 खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहेत.
Which of the following statement is correct.
1. प्रकाश ऊर्जा ही अपारंपारिक ऊर्जा आहे. [Light energy is nonconventional energy]
2. प्रकाश हा निर्वात पोकळीतून जाऊ शकतो. [Light travels through vacuum]
3. प्रकाश सरळ रेषेत प्रवास करतो. [Light travels in straight line] 4. वरील सर्व [All of the above]
- प्र. 25 प्रकाशाचे सरळ रेषेत प्रवाहाचे सामान्य उपयोजन ----- आहे.
Simple application of straight line propagation of light is -----
1. सावली [Shadow] 2. सूचिछिद्र प्रतिमाग्राहक [Pin hole camera]
3. 1 व 2 दोन्हीही [1 & 2 Both] 4. यापैकी नाही [None of the above]
- प्र. 26 कोणत्या शास्त्रज्ञांनी पोलिओ रोगाविरुद्ध लस शोधली ?
Who discovered vaccines against polio?
1. जॉन्स साल्क [Jonas Salk] 2. एडवर्ड जेन्नेर [Edward Jenner]
3. लुईस पाश्चर [Louis Pasteur] 4. स्टीफन हॉकिन्स [Stephen Hawking]
- प्र. 27 14 मार्च 2018 रोजी कोणत्या प्रसिद्ध भौतिकशास्त्रज्ञाचे निधन झाले ?
Which famous physicist has died on 14 March 2018?
1. डॉ. हर्गोबिंद खुराना [Dr. Hargobind Khurana] 2. स्टीफन हॉकिंग [Stephen Hawking]
3. विल्यम चार्लस [William Charles] 4. मिनास कॅफटार [Menas Kafator]
- प्र. 28 मंगलयानचे प्रक्षेपण कोणत्या ठिकाणाहून केले ?
Mangalyaan was launched from
1. ISRO Satellite Centre 2. Satish Dhawan Space Centre
3. Vikram Sarabhai Space Centre 4. Space Application Centre
- प्र. 29 जगातील सर्वाधिक प्रदूषण करणारा स्रोत कोणता ?
The largest source of pollution in the world is ---
1. तणनाशक व किटकनाशक [herbicides and insecticides]
2. स्वयंचलित यंत्राद्वारे बाहेर पडणारा धूर [Automobile exhausts]
3. सांडपाणी व कचरा [Sewage and garbage]
4. औद्योगिक कचरा [Industrial effluents]
- प्र. 30 ओझोन दिन ----- या दिवशी साजरा केला जातो.
Ozone Day is observed on -----
1. 5 सप्टेंबर [5th September] 2. 16 सप्टेंबर [16th September] 3. 5 जून [5th June] 4. 21 मार्च [21th March]

For Q. 31 to 33

गटात न बसणारे पद ओळखा.

Find an odd man out.

- प्र. 31 1. $\frac{56}{112}$ 2. $\frac{48}{84}$ 3. $\frac{52}{91}$ 4. $\frac{72}{126}$
- प्र. 32 1. 990 2. 872 3. 756 4. 630
- प्र. 33 1. 2. 3. 4.

प्र. 34 राजेशने एक तार 8 ठिकाणी कापल्यामुळे त्या तारेचे समान लांबीचे व प्रत्येकी 8 डेकामीटर लांबीचे तुकडे तयार झाले. तर तारेची लांबी किती असेल ?

Rajesh cut a wire 8 times and made pieces of equal length. If each piece is of 8 decameter, find the length of the wire?

1. 720 m 2. 640 m 3. 72 m 4. 64 m

प्र. 35 एक घड्याळ दर तासाला 6 मि. मागे पडते. तर दुपारी 3:00 वाजता बरोबर लावलेल्या घड्याळात सायंकाळी 7:20 वाजता कोणती वेळ दिसेल ?

A wall watch goes late by 6 minutes every hour. If it is adjusted at 3:00 pm, what time will it show at 7:20 pm.

1. 7:46 pm 2. 6:54 am 3. 6:56 pm 4. 6:54 pm

For Q. 36 to 37

संख्यांचा क्रम ओळखून पुढील संख्या पर्यायातून शोधा.

Observe the number sequence and find the correct number that will complete the sequence.

प्र. 36 $\frac{15}{6}, 3, ?, 4, \frac{27}{6}$

1. $\frac{17}{6}$ 2. 5 3. $\frac{22}{6}$ 4. $\frac{21}{6}$

प्र. 37 11, 7, 16, 17, 21, ?

1. 17 2. 27 3. 22 4. 30

For Q. 38 & 39

ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

खालील प्रश्नांत पहिल्या पदाचा दुसऱ्या पदाशी जसा संबंध आहे, तसाच तिसऱ्या पदाचा चौथ्या पदाशी संबंध आहे. यावरून चौथे पद दिलेल्या पर्यायांतून अचूक ओळखा.

Observe the relation between the first and the second term and find the fourth term from the given alternatives.

प्र. 38 B : D :: C : ?

1. G 2. A 3. I 4. H

प्र. 39 123 : 6 :: 230 : ?

1. 6 2. 50 3. 4 4. 0

प्र. 40 455 झाडांच्या एका रांगेत डावीकडून 177 व्या व उजवीकडून 123 व्या झाडाच्या मधील सर्व झाडे आंब्याची आहेत व उर्वरित सर्व झाडे वडाची आहेत. तर वडाची एकूण झाडे किती ?

In a line of trees all trees between the 177th tree from left & 123rd tree from right are of Mango and other are Banyan trees. Then how many Banyan trees are there?

1. 300 2. 299 3. 298 4. 155

प्र. 41 2016 वर्षातील स्वातंत्र्यदिन सोमवारी असेल तर 2016 वर्षाची सुरुवात कोणत्या दिवसाने झाली असेल ?

Independence day of year 2016 was on Monday. What was the first day of year 2016?

1. शुक्रवार [Friday] 2. शनिवार [Saturday] 3. गुरुवार [Thursday] 4. बुधवार [Wednesday]

प्र. 42 प्रश्न आकृतीची आरशातील प्रतिमा अचूक ओळखा.

Find the correct mirror image of the figure given from the given alternatives.

- 1. 2. 3. 4.

प्र. 43 हर्षाली आग्नेयेकडून वायव्येकडे जात असताना अचानक उजव्या बाजूला 45° वळून पुन्हा चालायला लागली आता तिच्या डाव्या हाताला कोणती दिशा असेल ?

Harshali was walking towards North west side. After turning her right by 45° she started to walk again. Which direction falls to her left?

1. पूर्व [East] 2. पश्चिम [West] 3. नैऋत्य [South West] 4. ईशान्य [North East]

प्र. 44 दुपारी 3:15 वा. घड्याळाचा तासकाटा व मिनिटकाटा यांच्यात किती अंशाचा कोन तयार होईल ?

What will be the measure of an angle between the hour hand and minute hand of a clock at 3:15 pm.

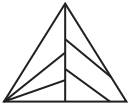
1. 0° 2. 90° 3. $7\frac{1}{2}^\circ$ 4. $82\frac{1}{2}^\circ$

प्र. 45 आई व मुलगा यांच्या आजच्या वयांची बेरीज 59 वर्षे असून वजाबाकी 25 वर्षे आहे तर मुलाच्या जन्माच्या वेळी आईचे वय किती ?

Addition of the ages of mother and son is 59 years and subtraction is 25 years today. What will be the age of mother at the time of her son's birth?

1. 20 वर्षे [20 years] 2. 25 वर्षे [25 years] 3. 27 वर्षे [27 years] 4. 30 वर्षे [30 years]

प्र. 46 सोबतच्या आकृतीतील त्रिकोणांची संख्या किती ?

How many triangles are there in the figure alongside?

1. 13 2. 11 3. 10 4. 12

प्र. 47

42	
7	3

72	
9	4

110	
11	5

144	
?	6

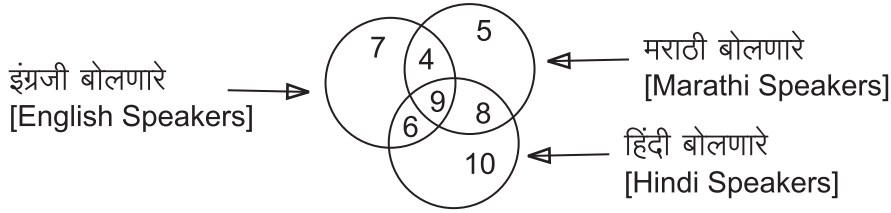
1. 13

2. 14

3. 10

4. 12

For Q. 48 & 50

प्र. 48 मराठी व हिंदी या दोन्ही भाषा बोलणाऱ्यांची जास्तीत जास्त संख्या किती ?

Maximum number of Marathi and Hindi both language speakers is -----

1. 8 2. 17 3. 15 4. 23

प्र. 49 मराठी व हिंदी या दोन्ही भाषा बोलणाऱ्या किती व्यक्तींना इंग्रजी बोलता येते ?

How many English speakers are there those can speak Marathi and Hindi languages also?

1. 19 2. 16 3. 21 4. 9

प्र. 50 किमान दोन भाषा बोलता येणाऱ्या व्यक्तींची संख्या किती ?

How many persons are there those can speak minimum two languages.

1. 18 2. 27 3. 22 4. 30

(या प्रश्नपत्रिकेची उत्तर सुची (Answer Key) ४/५ दिवसात WWW.drcvramanexam.com या वेबसाईटवर उपलब्ध होईल)

(कच्चे काम)